

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 40Ek/312/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123230734
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ivanko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123230734.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, právne zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava-Karlova Ves, IČO: 42 185 190, proti povinnému: A. A., nar: 13.03.1983, bytom B. XXXX/XX, XXX XX C., o vymoženie 677,16 EUR s príslušenstvom, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/312/2023 zo dňa 06. 03. 2023, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/312/2023 zo dňa 06. 03. 2023 **z a m i e t a**.

II. Oprávnený **n e m á** nárok na náhradu trov konania o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/312/2023 zo dňa 06. 03. 2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa prostredníctvom právneho zástupcu návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 31.01.2023 domáhal od povinného vymoženiu pohľadávky vo výške 677,16 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 42Rob/1931/02-6 zo dňa 29.07.2002.

2. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/312/2023 zo dňa 06. 03. 2023 vyššia súdna úradníčka návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti vymoženiu úroku z omeškania vo výške 0,25% denne zo sumy 677,16 eura od 17.04.2002 do zaplataenia podľa § 53 ods. 3 písm. b) zamietla.

3. Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie v časti úroku z omeškania podal oprávnený včas sťažnosť a žiadal, aby Okresný súd Banská Bystrica napadnuté uznesenie zrušil. Sťažnosť odôvodnil tým, že hmotnoprávnym základom právneho vzťahu medzi oprávneným a povinným je zmluva o úvere z roku 2002. Zmluva je uzavretá v režime Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.). Hodnotenie úroku z omeškania vo výške 0.25% za každý deň omeškania bolo predmetom viacerých konaní pred Najvyšším súdom SR, pričom v každom z týchto konaní Najvyšší súd SR posúdil takéto zmluvné dojednanie ako platné (Rozsudok NS SR sp. zn. 1 Obdo 34/2004 zo dňa 21. decembra 2004; Rozsudok NS SR sp. zn. 2Obdo 26/2004 zo dňa 22. septembra 2005; Rozsudok NS SR sp. zn. 2 Obdo 28/2004 zo dňa 22. septembra 2005).

4. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietla sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

6. Po preskúmaní sťažnosti oprávneného proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka dospel súd k záveru, že bola podaná včas, ale je v celom rozsahu nedôvodná. Sudca po preskúmaní napadnutého

uznesenia vyššieho súdneho úradníka dospel k záveru, že skutkový stav veci bol zistený správne, z takto zisteného skutkového stavu bol vyvodený správny právny záver, ktorý bol náležitým spôsobom odôvodnený. Nakoľko sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v sťažnosťou napadnutom uznesení, podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku nemusí rozhodnutie obsahovať odôvodnenie.

7. Na podporu správnosti sťažnosťou napadnutého sudca uvádza, že v prejednávanej veci si oprávnený uplatňoval k vymoženiu aj nárok na zaplatenie príslušenstva, úroku z omeškania vo výške 0,25% denne zo sumy 677,16 eur od 17.04.2002 do zaplatenia, na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 42Rob/1931/02-6 zo dňa 29.07.2002 (ďalej len „exekučný titul“), ktorý bol vydaný súdnym tajomníkom. V prípade návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie sa jednalo o opätovný návrh na vykonanie exekúcie podľa § 9 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), kde dal zákonodarca možnosť oprávnenému aj v prípade, že dôjde k zastaveniu starej exekúcie, domáhať sa od povinného vymoženia pohľadávky, a to prostredníctvom opätovného návrhu. Preto oprávnený mohol podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie, pokiaľ bolo predchádzajúce exekučné konanie ukončené jedným zo spôsobov stanovených v ZoUNEK-u a nebola vymožená pohľadávka oprávneného. Je potrebné ale zdôrazniť, že hoci sa jedná o opätovný návrh na vykonanie exekúcie, exekučný súd v tomto „novom“ exekučnom konaní začatom na základe opätovného návrhu oprávneného musí skúmať formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu zo svojej úradnej povinnosti, a to ešte pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie konkrétnemu súdnemu exekútorovi, t.j. pred začatím exekúcie, pričom ak pri jeho posudzovaní vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný, je povinný návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť (v celom rozsahu alebo v časti). Uvedený záver podporuje napríklad aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 106/2022-19 zo dňa 24. 02. 2022, podľa ktorého, či už zákon o starých exekúciách (233/2019 Z.z. – pozn.) alebo Exekučný poriadok neobsahujú žiadne ustanovenia, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že nový návrh na vykonanie exekúcie nemôže exekučný súd posúdiť inak a nepreskúmať exekučný titul. Účelom zákona o starých exekúciách bolo zastaviť jasne vymedzený okruh exekučných konaní. Z toho však nemožno vyvodiť, že nové návrhy na vykonanie exekúcie na podklade starých exekučných titulov by boli vyňaté z procesu ich posúdenia v prípade, ak sa oprávnený rozhodol podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie.

8. K námietke ohľadom nesprávneho právneho posúdenia charakteru zmluvy o úvere, ktorá založila právny vzťah medzi oprávneným a povinným, sudca rozhodujúc o sťažnosti dopĺňa, že zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným je zároveň aj vzťahom spotrebiteľským. Pri posúdení charakteru zmluvy podľa občianskeho práva upravujúceho spotrebiteľské zmluvy pričom je potrebné vychádzať z § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia posudzovanej zmluvy. Právny názor oprávneného, ktorý argumentuje tým, že zmluva o úvere sa spravuje len ustanoveniami Obchodného zákonníka, tak nemá oporu v Občianskom zákonníku a ani v ustálenej rozhodovacej praxi. Súd nepopiera charakter zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu, ktorý sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka by však znamenala spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnou úpravou (lex specialis).

9. Zákonodarca výslovne v texte zákona neuviedol, ktoré konkrétne skutočnosti bránia vymáhateľnosti exekučného titulu podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, no z dôvodovej správy, literatúry (napr. C.H. Beck, Exekučný poriadok - Komentár, 3. vydanie) i konštantnej judikatúry (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 MCdo 3/2011 z 28. 03. 2012) vyplýva, že k takým patrí napríklad premĺčanie, nedostatok hmotnoprávnej legitímácie, dôvody vyplývajúce z insolvenčného práva, ale aj iné skutočnosti, pre ktoré sa nemala exekúcia vôbec začať (neexistencia exekučného titulu, exekučný titul dosiaľ vôbec nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, atď.), a iné. Teda také skutočnosti, o ktorých je ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie zrejmé, že bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, pričom medzi takéto skutočnosti možno jednoznačne zaradiť aj rozpor exekučného titulu s dobrými mravmi. Možno tiež doplniť, že zjednocujúce stanovisko Ústavného súdu SR prijaté v uznesení sp. zn. Plz. ÚS 1/2022-9 zo dňa 15. 06. 2022, umožňuje exekučnému súdu hmotnoprávny prieskum platobných rozkazov vydaných súdnymi úradníkmi v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo spotrebiteľskej zmluvy tak, ako tomu je aj v prejednávanej veci. Pokiaľ teda je exekučný súd oprávnený vykonať hmotnoprávny prieskum platobných rozkazov z pohľadu existencie neprijateľných zmluvných podmienok, v záujem efektívnej ochrany spotrebiteľov je tiež namieste, aby vykonal prieskum plnenia priznaného zo spotrebiteľskej zmluvy z pohľadu dodržania všeobecnej zákonnej úpravy či z pohľadu rešpektovania dobrých mravov. Zároveň možno doplniť, že spomínané zjednocujúce stanovisko nie je

použiteľné len vo vzťahu k platobným rozkazom vydaným za účinnosti Civilného sporového poriadku či podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, ale aj vo vzťahu k platobným rozkazom vydaným za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čo vyplýva z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (viď. nález sp. zn. III. ÚS 166/2023 z 07. 09. 2023, nález sp. zn. III. ÚS 369/2023 z 18. 08. 2023 či nález sp. zn. III. ÚS 193/2023 z 13. 07. 2023) a predovšetkým aj z rozsudku súdneho dvora C-448/17, kde predmetom prieskumu bol platobný rozkaz vydaný dňa 24. 08. 2012, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

10. Sudca k záverom, že za sporné pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie považovala uplatnenie úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne, čo predstavuje úrok vo výške 91,25 % ročne, dopĺňa, že rozhodne nemožno považovať za dobré mravy konanie oprávneného keď za omeškanie má plniť 91,25 %-ročný úrok z omeškania. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri poskytovaní služby, ktoré môžu privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, keď sa využíva najmä omyl, lešť, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je pri úrokoch spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Analogicky musí byť rozporná s dobrými mravmi taká dohoda účastníkov o úrokoch z omeškania, ktorá násobne prekračuje právnymi predpismi stanovenú výšku (v danom prípade 15,5 % ročne v občianskoprávných vzťahoch). V danom prípade súd mal za to, že z priloženej spotrebiteľskej zmluvy a návrhu na vykonanie exekúcie vyplýva, že spotrebiteľská zmluva bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka. Hmotnoprávny základ pre takýto záver dáva § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Zmluvné dojednanie o takomto úroku z omeškania by neobstálo z pohľadu § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré kogentne stanovujú hornú hranicu úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Inak povedané, dohoda o výške úrokov z omeškania je prípustná s tým, že ale nesmie byť prekročená zákonom stanovená horná hranica úrokov z omeškania. A neobstálo by ani z pohľadu § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzatvorenia dotknutej zmluvy o úvere, ktorý upravoval, že obsahom typovej zmluvy nesmú byť neprimerané podmienky alebo podmienky v rozpore s dobrými mravmi. V čase uzatvorenia dotknutej zmluvy o úvere súčasťou Občianskeho zákonníka bol § 39, v zmysle ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Vzhľadom na uvedené súd nemá pochybnosti o tom, že neprimeraná výška úrokov z omeškania vo výške 91,25 % ročne je v spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom (tak ako to konštatovala aj vyššia súdna úradníčka v napadnutom uznesení).

11. Z vyššie uvedených dôvodov sudca podľa § 250 ods. 1 CSP v spojení s § 202 ods. 1 Exekučného poriadku sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/312/2023 zo dňa 06. 03. 2023 vydanému vyšším súdnym úradníkom zamietol, keď sa stotožnil so záverom, že uplatnený nárok v časti vymoženia úroku z omeškania vo výške 0,25% denne zo sumy 677,16 eura od 17.04.2002 do zaplataenia je neprimerane vysoký, odporujúci dobrým mravom, a preto je podľa § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku v spojení s ustanovením § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku a § 53 ods. 4 Exekučného poriadku daný dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie v uvedenej časti.

12. O trovách konania v časti rozhodovania o podanej sťažnosti oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podanej sťažnosti neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).